

Latvijas Kompartijas
Kuldīgas rajona komitejas
un Kuldīgas rajona izpildu
komitejas organs

PADOMJU KULDĪGA

IZNĀK TRIS REIZES NEDEĻA
Redakcija Kuldīgā, Ventspils ielā Nr. 19
Tālrunis Nr. 105

Redakcija atvērta no plkst. 9—18
Numurs maksā 15 kap.

№ 105 (1994)

Piektdien, 1957. g. 6. septembri

13. gads

Izsēt tikai PAREIZI SAGATAVOTU SĒKLU

Labu ziemāju ražu nodrošināšanā, ļoti liela nozīme ir augstvērtīgai, vietējiem apstākļiem piemērotai šķirnes sēklai. Tamdēļ liela daļa rajona kolchozu ziemāju sēklas sagatavošanai veltī lielu uzmanību. To attīra no nezāļu sēklām un atšķiro sīkos graudus, kas parasti ir stipri inficēti ar dažādām slimībām un it sevišķi ar sniega pelējuma sēnītēm, kuras siltās, sniega bagātās ziemās nodara rudzu sējumiem lielus bojājumus. Starp kolchoziem, kuri pareizi un laikā sēklu sagatavo, jāatzīmē kolchozus „Traktorists”, kur viņa izsējamā ziemāju sēkla atbilst pirmajai un otrajai sēklu standarta klasei. Līdzīgi tas ir kolchozos „Komunars”, „Venta”, „Brīvais ceļš” un citos.

Tomēr rajonā ir kolchozi, kur valdes un lauksaimniecības speciālisti sēklas sagatavošanai un pārbaudei pieiet nepiedodami pavirši un bezatbildīgi. Kolchoza „Padomju Latvija” lauksaimniecības speciāliste b. Fibiga rudzu sēklu laikus pārbaudīja sēklas kontroles laboratorijā. Iesūtītais paraugs atbilda sējas standartam. Pārbaudot sēklu, kura šīnī kolchozā tika izsēta ar sējmašīnām, izrādījās, ka tā nav tīrta un 1 kg rudzu sēklas saturēja 440 nezāļu sēklas pieļauto 100 vietā. Acīm redzot, pārbaudei iesūtītā sēkla paraugam bija iztīrta, bet klēvī esošā sēkla nebija tīrta. Vai tiešām kolchoza priekšsēdētājs b. Zariņš un lauksaimniecības speciāliste b. Fibiga nesaprot, ka ar šādu rīcību viņa nodara zaudējumus kolchozā.

Arī kolchoza „Brīvība” agronoms b. Ludženieks, kā redzams, sēklas pareizi sagatavošanu un pārbaudi neatzīst. Sēklas pārbaudi viņš parasti novilcina un iesūtītā sēkla bieži ir sliktas kvalitātes. Agronoms b. Ludženieks iesūtīja rudzu sēklas paraugu, kurai bija normalas dzīvības spējas, bet stipri liels nezāļu sēklu piejaukums, kamdēļ bija nepieciešama tīršana un atkārtota pārbaude. Neskatoties uz to, ka sēklu kontroles laboratorija nebija atļāvusi šādu sēklu izsēt, kolchozā „Brīvība” tika apsēti ar nekondicionētu sēklu 34 ha rudzu. Pēc tam šo pašu sēklu iesūtīja atkārtotai pārbaudei. Tagad sēkla gan izrādījās tīra, bet bija jūtama pelējuma smaka un dzīvības spējas tikai 47 procenti. Šeit sēklas saglabāšanai nav sekots un tā ir sabojājusies.

Arī Raiņa vārdā nosauktajā kolchozā ziemāju sēja uzsākta ar tīrībā nekondicionētu sēklu (liels nezāļu sēklu piejaukums), kaut gan tur abu komplekso brigāžu brigādiēri (bb. Trops un Ozolnieks) ir lauksaimniecības speciālisti. Līdzīgi rīkojas arī kolchozā „Leņina ceļš”.

Pielaistās kļūdas nekavējoties jānovērš, un ziemāji jāapsēj labā agrotehniskā līmenī.

Izmantosim visus kombainus un zirgu vilkmes plaujmašīnas! ENERĢISKI CĪNĪSIMIES PRET RAŽAS ZUDUMIEM!

Pirmajā vietā kombainieris Krists Harps

Grūti šogad pielīkušos laukos strādāt kombainieriem. Tomēr prasmīgi strādājot, izmantojot katru saulainu dienu, iespējams padarīt daudz. To pierādījis Kuldīgas MTS kombainieris b. Harps. Viņš kolchozā „Aktivists” novācis

120 hektarus graudaugu, par ko kolchoznieki ir ļoti pateicīgi. Šīnīs dienās b. Harps par MTS kombainieru sacensībā izcīnīto pirmo vietu saņēma MTS ceļojošo vimpeli „Labākajam kombainierim”.

V. Zars

Vairāk nekā puse graudaugu šķūņos

Kolchoza „Brīvais ceļš” ļaudis ražas novākšanā cenšas izmantot katru saulainu dienu. No 55 procentiem visas graudaugu platības raža savesta šķūņos.

Diendienā kolchozā turpinās kuļšana. Ar Kuldīgas MTS kuļmašīnu, ko vada b. Ruļķis, rudzi jau izkulti no 58 ha platības.

A. Krūms

Beidz vasarāja plauju

Pabeiguši ziemāju novākšanu, lauksaimniecības arteļa „Traktorists” ļaudis visus spēkus velta vasarāja plaujai un ievēšanai. Ik dienas nodarbinot 3—4 plaujmašīnas, nopļauts vairāk nekā 100 ha vasarāja. Kolchozā vēl neno-

plauti tikai nepilni 10 ha vasaras kviešu, kuras pašlaik plauj ar divām mašīnām. Kolchozniekiem palīgā ieradusies 35 Kuldīgas pirmās vidusskolas skolnieki, kuri palīdz gan kūlīšu siešanā, gan kviešu ievēšanā šķūņos. A. Liepa

120 tūkstoš rubļu no sēkliniekiem

Kolchozā „Venta” šogad izaudzēta prāva lopbarības sakņu un dārzeņu sēklu raža. Kolchoznieki jau novākuši, izkūluš un izžāvējuši turnepšu un kāļu sēklas no 4 ha platības.

Bija paredzēts no hektara iegūt 4 cent kāļu sēklu, bet laukkopji ieguvuši 8 cent. Di-

vas reizes lielāka nekā plānots ir arī turnepšu sēklu raža.

Paredzēto 100 tūkstoš rubļu vietā kolchoznieki šogad par valstij nodotām lopbarības sakņu un dārzeņu sēklām iegūs 120 tūkstoš rubļu.

F. Čerpiņš

Tikšanās ar festivala delegātiem

Sestdien Rumbas ciema tautas namā bija organizēta tikšanās ar VI Vispasaulē jaunatnes un studentu festivala delegātiem. Ar zaļumiem un ziediem rotātajā zālē pulcējās daudz jauniešu gan no kolchoza „Venta”, gan „Kopdarbības” un „Dzimtenes”. Visus šurp bija atvedusi vēlēšanās dzirdēt Vispasaulē jaunības svētku norises aculiecinieku stāstījumu.

Par saviem iespaidiem festivalā pastāstīja komjaunatnes rajona komitejas sekretars b. Ērciņš. Ar nedalītu interesi visi noklausījās viņa stāstījumu par dažādo tautu pārstāvjiem, kas bija ieradusies festivālā, viņu parašām un tradīcijām. Biedrs Ērciņš uzsvēra, ka, neskatoties uz delegātu piederību dažādām valstīm, visus vienoja cieša draudzība un vēlēšanās saglabāt mieru.

— Lai arī kādā valodā katrs festivala dalībnieks runāja, — teica b. Ērciņš, — vārdus — miers un draudzība — zināja un saprata visi.

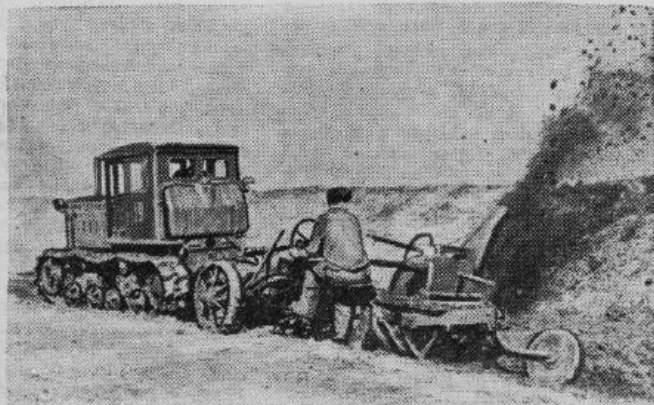
Par saviem iespaidiem festivalā pastāstīja arī festivala delegate kolchoza „Venta” cūkkope Anna Dzeiņa.

Festivala delegāti parādīja daudzus fotozņēmumus, brošūras, programmas, ko bija atveduši līdzī no Maskavas.

Vakara dalībnieku aplausi un festivala delegātiem pasniegtie ziedi liecināja par sajūsmu ar kādu ciema jaunieši uzņēma visu dzirdēto.

V. Zudīņa

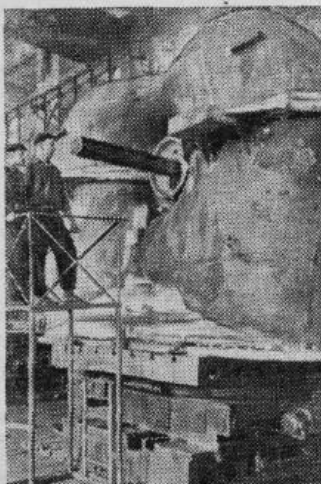
PADOMJU

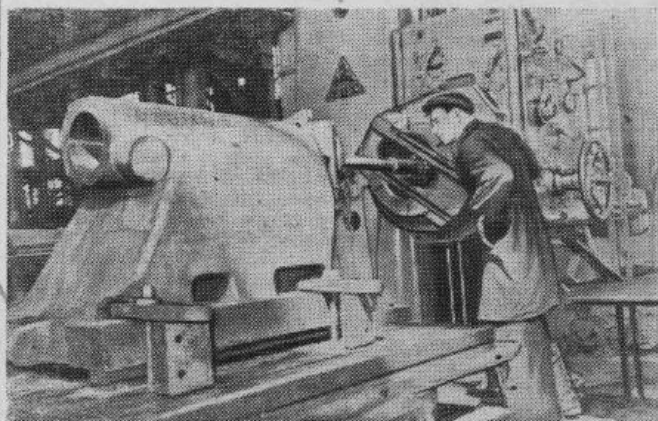
Stajino apgabals. Oktobra revolūcijas vārdā nosauktajā padomju saimniecībā skābbarības gatavošanā plaši pielieto mašīnas. Mechanizēts pat tāds darbs kā skābbarības tranšeju aizbēršana. Šo darbu veic speciāla mašīna, ko apkalpo viens cilvēks. Uzņēmumā: tranšeju aizbērāmā mašīna darbā.

Leņingrada. Nevskas Leņina vārdā nosauktajā mašīnbūves rūpnīcā izgatavo jaunas gāzu turbīnas ar 6 tūkstoš kilovat jaudu. Tās darbinās zemu kaloriju domeņu krāšņu aizplūstošās gāzes. Uzņēmumā: turbīnas korpusa virpošana.

Rjazanē. Darbagaldu rūpnīcā šogad izlaiž jaunus metalapstrādes darba galdus «RT-33», kas paredzēti metāla lējumu pirmapstrādei. Uzņēmumā: smago darbagaldu ceķā.

DZIMTENĒ

Komjaunatnes dzīve

Pirmorganizācija sāk strādāt pa jaunam

Alsungas strādnieku ciemata komjaunatnes organizācijas uzskaitē ir 27 biedri, taču līdz augustam tās darbs nebija manāms. Sekretare b. Jaunkaite galvenokārt nodarbojās ar biedru naudas iekasēšanu un sešu mēnešu laikā nebija sasaukusi nevienu komitejas sēdi, nerunājot nemaz par sapulcēm un jaunu biedru uzņemšanu. 14. augustā, kad sanāca vienkopus ciemata komjaunieši, viņi nolēma par sekretari ievēlēt enerģisko komjaunieti Dzidru Salīnu. Pārvēlēja arī komiteju. Tajā ievēlēja aktīvākos komjauniešus kā Lidiju Ērciņu, Imantu Saulesleju un Richardu Lauksargu.

Jauniešiem sekretare redzēja, ka ilgāk tā strādāt nevar. Komjaunieši bija kautkā viens no otra atsvešinājušies, nebija saliedēti kolektīva. Dzidra saprata, ka ātrāk darbs neveiksies, kamēr izkausēs šo „neuzticības ledu“, iegūs komjauniešu uzticību. Savā brīvajā laikā meitene ieradās pie komjauniešiem darba vietās, aprunājās un, kur varēja, centās palīdzēt. Pavīrās komjaunietes „slavu“ bija izpelnījušies Aina Skube.

Sekretare nolēma iepazīties ar Ainas mājas apstākļiem. Pēc valdības sarunas Dzidra Salīna uzzināja, ka Skubei ir mazs bērns, bet pati viņa slimo ar tuberkulozi. Te nu Dzidra, būdama medicīnas darbiniece, centās daudzējādi palīdzēt. Vēl sekretare mājās apciemoja Austru Jēkabsoni un citus.

Jāsaka, ka pirmajā sapulcē, kuru sasauca jaunā sekretare, ieradās visi komjaunieši, izņemot dažus, kuri aizkavējās darbā.

Galvenais, par ko runāja sapulcē, bija gatavošanās politmācību gadam un tautu organizēšana.

Ja iepriekšējā gadā tikai daži mācījās politpulciņā, tad tagad tajā pieteicās turpat visi. Par propagandisti izraudzīja komjaunieti Lidiju Ērciņu, kura beigusi propagandistu kursu. Daudzi komjaunieši šogad turpinās izglītību Alsungas strādnieku jaunatnes vidusskolā. Sapulcē nolēma atjaunot ciemata sienas avīzes „Nākotne“ izdošanu, izvēlēja redakciju, bet 8. septembrī visi kā viens nolēma piedalīties skābbarības sagatavošanas talkā lauksaimniecības arteli „Spars“.

Komjaunieši aktīvi apņēmās piedalīties mākslinieciskās pašdarbības pulciņos, kas noorganizēti pie ciemata tautas nama.

Kopš minētās sapulces ir pagājis mazliet vairāk par nedēļu, taču šajā īsajā laika posmā jau vairāki sapulcē pieņemtie lēmumi ir realizēti. Redakcijā sagatavo izdošanai kārtējo sienas avīzes numuru.

Komjaunieši Lidija Ērciņa, Anna Diebele, Dzidra Salīna, Melanija Strikevica, Rasma Millere, Ernests Štrauss un citi ir labākie ciemata tautas nama pašdarbības pulciņu dalībnieki.

Šajās dienās komjaunatnes organizācija noorganizēja komjauniešu kāzas Valijai Priedolai.

Lai vēl vairāk saliedētu kolektīvu, komjaunieši pēc sekretares ierosinājuma ir nolēmuši kolektīvi atzīmēt katru komjaunieša dzimšanas dienu.

Strādājot pa jaunam, Alsungas strādnieku ciemata komjaunatnes organizācijas sekretare Dzidra Salīna panākusi, ka komjaunieši sapulcēs vairs negarlaikojas un aktīvi piedalās visos pasākumos.

J. Krastiņš

Agronoma padoms

Svarīga rezerve lopbarības krājumu palielināšanai

(Par ziemāju kultūru sēšanu zaļbarībai)

pildbarībā. Lai pagarinātu lopu piebarošanas agro periodu, bez ziemas rudziem jāsej arī ziemas kveši, kas nogatavojas nedaudz vēlāk.

Izmantojot zaļo papildbarību, daudzlietotājam padomju saimniecības uztur labu govju produktivitāti pavasara mēnešos un tādejādi sasniegt augstus piena izslaukumus gadā. Dņepropetrovskas apgabala Sofonofes rajona Staļina vārdā nosauktajā kolchozā kopš 1955. gada govju piebarošanai pavasarī seš rudzus un kvešus. Pagājušajā gadā no katra lopbarības paredzēto kvešu hektāra novāca 120 centnerus zaļās masas. Vēl lielāku ražu — 150 centnerus zaļās masas no hektāra kolchozs iegūva tajos laukos, kur zaļās masas iegūšanai bija sēts ziemas kvešu un ziemas rudzu maisījums. Jau ar 11. maiju lopiņiem sāka izbarot sulīgu sēku.

Bagātīgi ēdinot govis ar sulīgu zaļbarību, piena izslaukums kolchozā 1956. gadā pieauga līdz 2.707 kilogramiem. Ar šogad kolchozs plaši izmantoja ziemas rudzus un kvešus lopu piebarošanai pavasarī. Pareiza lopu barošana, pamatojoties uz zaļo konveijeru, atļauj kolchoza loppokļiem sekmīgi cīnīties par to,

Sagatavots 2500 tonnas skābbarības

Padomju saimniecības „Vārme“ laudis šogad apņēmies sagatavot ievērojami vairāk sulīgās lopbarības nekā pagājušajā gadā. Lielākā daļa skābbarībai sēto kultūru jau novāktas. Vēl tikai atlicis nedaudz vairāk par 100 ha kukuruzas, saulespuķu un graudaugu mistra, ko pašreiz novāc. Padomju saimniecībā izmanto arī kartupeļu lakstus. Daļa skābbarībai sēto graudaugu stipri pārauguši. Tos nopļauj un ieskābē kopā ar kartupeļu lakstiem. Tādā veidā tie labi ieskābē.

Daudz sulīgās lopbarības sagatavošanā mums palīdzēja kombains, — saka padomju saimniecības direktors b. Vaivads. — Nesen vēl saņēmām otru skābbarības kultūru novācamo kombainu un tagad laukos strādā divi kombaini.

Centīgi skābbarības kultūru novākšanā piedalās traktoristi b. Adlers.

Skābbarības kultūras novāc arī ar parastajām pļaujmašīnām, bet zaļo masu saekselē ar skābbarības griezēju. Tādā veidā sulīgo lopbarību gatavo Ķingutu, Zuteņu un Sārcenes nodalās. Ja kombaini lietus dēļ nevar strādāt, centra nodalā zaļo masu pļauj ar zāles pļaujmašīnām. Ar zirgiem to no lauka pieved ceļu malās, bet tālāk ved ar automašīnām. Sulīgās lopbarības gatavošanā palīdz arī talcinieki no Saldus zooveterinārā tehnikuma un Liepājas. Līdz šim jau sagatavots 2500 t skābbarības.

R. Veldze

Izmantot visas iespējas ganāmpulku nodrošināšanai ar sulīgo barību

Skābbarībai izmanto atālu

Par sulīgās lopbarības krājumu papildināšanu diendienā rūpējas arī kolchoza „Cīņa“ laukkopji.

Līdz šim jau ieskābēts atāls no 12 ha, bet no 20 ha to vēl paredz novākt un ieskābēt.

Zaļo masu pie tvērtņēm pieved ar pajūgiem un automašīnām. Tā kā pļavas no skābēšanas vietām atrodas 4–5 kilometrus, daždien zaļās masas pievešanai izmanto pat divas trīs automašīnas. Zāli pirms iepildīšanas tvērtņēs saekselē traktorists Er-

nešts Vidmanis ar kolchoza skābbarības griezēju.

450 t skābbarību ieskābēs betonētās tvērtņēs, bet pārējo — tranšejās, kurām sienas noklātas ar dēļiem. Pašreiz jau tvērtņēs iepildīts turpat 300 t zaļās masas. Tā kā skābbarībai sētās kultūras aizņem 40 ha un ieskābēs arī atālu no vairāk nekā 30 ha, kolchoznieki paredz sagatavot vairāk nekā 680 t sulīgās lopbarības.

Laukkopjiem skābbarības gatavošanā palīdz arī talcinieki.

R. Upsala

Kas vainīgs?

— Dodiet steidzīgi skābbarības griezēju.

— Pirmdien brauciet un atvediet no Kārļa Marksa vārdā nosauktā kolchoza...

Tādiem vārdiem pagājušās nedēļas beigās apmainījās kolchoza „Dzimtene“ priekšsēdētājs un Kabiles MTS direktors b. Staško. Taču, kad kolchoznieki aizbrauca, izrādījās, ka skābbarības griezējs ir kolchoza likumīgs īpašums un vajadzīgs pašiem... Tā arī tvērtnes palika tukšas.

G. Skujiņš

Ari kolchozes „Spars“ un „Abava“ nav sagatavots ne tonnas skābbarības.

— Tvērtēs ir, zaļā masa ir, nav... tikai skābbarības.

Pilnvērtīgā lopbarībā svarīga nozīme ir sulīgajai zaļbarībai. Tā ir ļoti vajadzīga, sevišķi pavasarī pēc lopu turēšanas kūtī. Šīnī periodā govis dod visvairāk piena. Kolchozu un padomju saimniecību loppokļi labi zina, ka augustus izslaukumus pavasara mēnešos sasniegt tās saimniecības, kur govīm pietiekami daudzuma nodrošināta zaļā papildbarība. Ēdinot lopus ar svaigu sulīgo barību, izdodas sasniegt augstus piena izslaukumus, lietus svara pieaugumus diennaktī lopiņiem, kas paredzēti nobarošanai, kā arī iegūt daudz vilnas pat no tām aītām, kuru barībā nav koncentrātu.

Lopu nodrošināšana ar zaļbarību rudenī un sevišķi pavasarī svarīga nozīme ir ziemāju kultūrām. Ar augstu barības vērtību izceļas ziemas rudzu zaļā masa līdz vārpošanās sākumam. Simts kilogrami šīs masas satur 20 barības vienības, vienu kilogramu sagremojamā olbaltuma un daudz vitamīnu. Ziemas rudzu zaļbarību labprāt ēd liellopi, aitas un cūkās. Vēl lielāka barības vērtība nekā rudziem ir ziemas kvešiem. Tie satur vairāk cukura un olbaltuma.

Ziemas rudzi jau agrā pavasarī dod augstu zaļās masas ražu. Tāpēc labākās saimniecības tos sekmīgi izmanto lopu piebarošanai. Rudzu zaļās masas pļaušana parasti notiek līdz 1. vai 15. jūnijam, atkarībā no rajona. Šajā laikā citas zaļās konveijera kultūras ne vienmēr ir gatavas pļaušanai un izmantošanai pa-

mi jau septembrī dod labu zaļo masu.

Lai lopbarības augu seka pildzinātu sējumu izmantošanu zaļās masas iegūšanai, pavasarī zem ziemas rudziem un kvešiem pasesēj oīgu un auzu mistru. Zaļbarību iegūst divas reizes: pirmo reizi — nopļaujot rudzus un kvešus, otrreiz — nopļaujot tiem pasēto mistru. Smilšainās augsnēs ieteicams agri pavasarī zem ziemas rudziem vai kvešiem pasēt seradēlu 25–30 kilogramus uz hektāru. Seradēla ātri attīstās un ir izturīga pret pavasara salnām. Agrā pavasarī no rudziem un kvešiem iegūst zaļo masu, bet pēc tam nopļauj seradēlu. Ukrainā un centrālajā meļņzemes joslā ziemas rudzus lopu piebarošanai pavasarī var sēt arī kopā ar esparseļu.

Vērtīga zaļbarības kultūra ir daudzgadīgā rudzi. Tie dod vairāk zaļās masas nekā viengadīgā rudzi; pavasarī ātri ataug un jau maija otrā pusē tos var dot lopiņiem. Odesas rajona padomju saimniecībā „Krasnij partizan“ lopu papildbarībai 1955. gada rudenī daudzgadīgos rudzus ieseja 80 hektāru platībā. 1956. gada pavasarī šeit ieguva 130 centnerus zaļās masas no hektāra.

Ziemāju graudaugu un citu kultūru sējumu paplašināšana zaļbarībai dod iespēju ievērojamu uzlabot lopu ēdināšanu ar svaigu sulīgo barību un līdz ar to paugstināt lopu produktivitāti.

I. Jelagins, lauksaimniecības zinātņu kandidāts

Nav īstas cīņas par ražas novākšanu bez zudumiem

Šogad kolchoza „Proletarietis” laudis izaudzējuši bagātāku ražu nekā pērn. Labi auguši ziemāji, griķi, kā arī pārējās graudaugu kultūras.

Ka kolchoznieki prot labi strādāt, viņi pierādīja, novācot ziemājus. 160 ha platību nopļāva un novāca turpat desmit dienās. Pļaujā izgāja trīs pļaujmašīnas un ar rokas izkāptim vien diendienā pļāva vairāk nekā 20 pļāvēju. No ievāktās ražas kolchoznieki saņēma desmit procentus.

Ne tā veicas ar vasarāja novākšanu. Katru dienu ar trīs graudaugu pļaujmašīnām strādā pļāvēji bb. Gavrelis, Kudīšs un Prusaks, tomēr labākā nopļaut visus graudaugus tikai ar pļaujmašīnām vien nav iespējams. Un tas arī nav jāizdara, jo ar Kuldīgas MTS noslēgts līgums par 180 ha graudaugu novākšanu ar kombinu. Bet kā tad ar līguma izpildi? Lūk, par kombinu darbu, ko vada Juris Eglītis, kolchozā visi pamatoti zobojas. Un kā gan nē. Ar šo kombinu četrās nedēļās novākti 6 ha graudaugu (!).

— Kombinierim nav prakses un pašam kombinam gaudi birst pa apakšu ārā, — tā saka kolchoznieki.

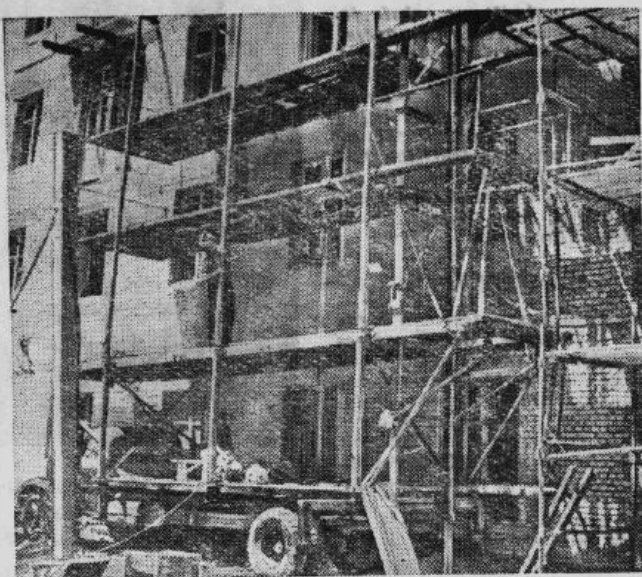
Viņiem taisnība. Bet nav skaids viens — kā gan MTS direktors b. Meņģis un partijas pirmorganizācijas sekretārs b. Meņģis nav pamanījuši, ka kombains nav tehniskā kārtībā un nesalīdzināmi vairāk stāv dikā nekā strādā. Vai tad viņiem nemaz nebūtu jā rūpējas par līguma izpildi? Tiesa, viņi tikai tagad attapušies un no kolcho-

za „Padomju Latvija” atsūtīts kombainieris b. Polis, kas strādā nevainojami. Bet kur tad 180 hektari! Tiesa, lielāko daļu no šīs platības kolchoznieki paši nopļāvuši, bet ne hektars 4. septembrī vēl nebija novākts. Un tas, ka kolchozā lietū pūst vasarājs, nenoliedzami gulstas arī uz MTS vadošo darbinieku sirdsapziņas.

Bet vai kolchoznieki dara visu, lai lietainajās dienās nepieļautu ražas zudumus? Lūk, uz lauka abās brigādēs stāv auzu un miežu gubijas. Pie kam tās tik pavirši sakrautas, ka izmirst līdz apakšai. Ja jautājam agronomu b. Šternbergai, kāpēc labību nezārdo, viņa ir tādās domās, ka, lūk, neesot tik daudz zārdi un kas to varēšot izdarīt. Bet kolchoznieku piemājas zemēs sētā labība gan visur sazārdota. Tātad laukopji tīri labi zina, kas jādara lietainā laikā, lai labība nesadīgtu un prot atrast arī zārdi kokus. Vajadzīga tikai iniciatīva un ierosme no agronomes, brigadieru puses un vasarājs būtu sazārdots.

Kolchozā neizmanto arī tās nedaudzās dienas un stundas, kad laika apstākļi ir labvēlīgi, lai labību ievestu šķūņos. Laukkopības brigadierī atmet ar roku, ja iet runa par labības ieviešanu šķūņos, un saka, ka ūdeni šķūņos nevedīšot. Ūdens šķūņos nevienam nav jāved, bet labību, kas tik sausa, ka var kult, nav ko turēt lietū. To vajadzētu ievērot brigadieriem bb. Kalnmalim, Prusakam, jo mieži un auzas jau sāk dīgt. K. Kodols

Jauna celtniecības tehnika

Uzņēmumā: A. Kasparova konstruētās sastatnes uzstādītas pie četru stāvu jaunceltnes Taškentā.

Pēcpusdienā autogaražas dispečera kabinetā atskanēja telefona zvans.

— Šodien celtniecības objektā beidzam sienu mūrēšanu, — ziņoja darba vadītājs. — Lūdzam rīt atsūtīt sastatnes, sāksim ēkas apmēšanu.

Nākamās dienas rītā pie jaunceltnes piebrauca automašīna ZIL-150. Uz viņas nedaudz pagarinātās kravas platformas gulēja metala plātes un caurules — sastatņu balsti. Automašīna cieši piebrauca pie jaunceltnes sienas. Šoferis izslēdza motoru un iedarbināja elektromotoru. Virs automašīnas sāka vertikāli viena pēc otras pacelties sastatņu sānu bal-

sti, bet pēc tam augšup pacēlās krusteniskie balsti. Pusstundas laikā 3 strādnieki pacēla sastatnes 4 stāvu ēkas augstumā, kamēr parasto sastatņu izveidošanā te vesela brigade būtu strādājusi no rīta līdz vakaram.

Pārvadājamās sastatnes pielieto kādā Taškentas jaunceltnē. Tās konstruktors „Glavtaškentstroja” transporta kantora priekšnieks b. A. Kasparovs.

Tagad pēc viņa rasejumiem Taškentā izgatavo vairākas šāda tipa sastatnes. Konstruktors tās tā projektējis, ka automašīna pēc sastatņu uzstādīšanas var aizbraukt un sastatnes paliek pie ēkas.

Pirmie piecnieki

Ne visai patīkams laiks bija šogad pirmajā skolas dienā. Agrīnos nācējus ceļā pārsteidza lietūs. Taču, kad Ēdoles 7-gadīgajā skolā pirmais zvans aicināja ir skolēnus, ir vecākus krāšņiem rudens ziediem rotātajā skolas zālē, tad izrādījās, ka iztrūkst tikai dažu slimo.

Sirsniņiem aplausiem pavadīti, zālē iesoļoja paši jaunākie — 37 pirmās klases skolēni. Viņus, pasniedzot ziedus un dāvanas, apsveica 7.^a un 7.^b klases audzēkņi.

Svinīgo aktu siltiem, izjustiem vārdiem atklāja skolas direktore Silvija Drēviņa. Viņa uzaicināja audzēkņus pēc ražīgi pavadītās vasaras ziedot visus spēkus mācībā un ārpusklases darbam. Skolēnus apsveica arī Mičurina vārdā nosauktā lauksaimniecības partijas pirmorganizācijas sekretārs b. Drozdovs, vecāku komitejas priekšsēdētājs b. Svilāns un skolotāja b. Šenkveica.

Jau šā gada pirmajās mācību stundās skolēni uzrādīja labu disciplīnu un aktivitāti. Septiņās klases audzēknes I. Batchena, M. Grieze, I. Lapiņa, 6. klases skolnieki V. Bēķe, M. Sproģis un citi ieguva pirmos piecniekus. Tas liecina, ka Ēdoles 7-gadīgās skolas audzēkņi mācību gadu uzsāk ar labām sekēm.

K. Rudums

Mūsu republikā

Jzcila cūkkope

Vissavienības lauksaimniecības izstādes Latvijas paviljonā ir padomju saimniecības „Valdeķi” labākās cūkkopes Olgas Grantiņas portrets. Padomju saimniecībā Olga Grantiņa strādā jau vairāk nekā 5 gadus. Šajā laikā viņa izaudzējusi apmēram 2.000 si-

vēnus. Šogad Olga Grantiņa no 30 vienreizējām sivēnmātēm jau ieguvusi 267 sivēnus. Sivēnus labi kopjot, diennakts svara pieaugums ir 400—700 gramī.

Automātiska govju slaukšana

Padomju saimniecībā „Austurmi” iekārtota automātiska govju slaukšana. Tagad trīs slaucējas kopj 90 govīs. Automātiskās slaukšanas aparātus uzstādīs visās trijās padomju saimniecības nodalēs.

Jaunas lauksaimniecības mašīnas

Latvijas PSR Tautas saimniecības padomes konstruktoru birojs konstruējis augstāzīgu akmeņu novācamo mašīnu, ko velk traktors „S-80”. Šī mašīna var izvēlt akmeņus, kas guļ zemē līdz 40 centimetriem dziļi un kuru diametrs var būt no 25 līdz 100 centimetriem. Mašīnas darba platumā — divi metri.

Tagad konstruktoru biroja eksperimentālajā cehā izgatavo pakaišu kūdras iegūšanas mašīnas paraugu. Beidz projektēt arī pašizkrāvējus ratus, kuru celtpēja ir 4,5 tonnas. Uz šiem ratiem atrodas ierīce, kas izkaisa mākšlīgos mēslus. (LTA)

Labi sagatavotiem un organizēti veikt cukurbiešu novākšanu

Tuvojas cukurbiešu novākšanas laiks. Šim atbildīgajam darbam labi jā sagatavojas, un tas jāveic organizēti.

Soruden nedrīkst atkārtot pagājušā gada kļūdas, kad atsevišķi kolchozi vilcībājis ar cukurbiešu novākšanu, un daļa ražas palika nenovākta. Lielākas cukurbiešu platības palika nenovāktas kolchozos „Komunars” — 5 ha, „Boļševiks” — 4,5 ha, „Brīvais ceļš” — 4 ha.

Cukurbiešu novākšanai kolchozos nekavējoties jā sakārto cukurbiešu izcēlāji, naži, kastītes, dakšas un pārnesamās nojumes cukurbiešu darināšanai sliktos laika apstākļos.

Kolchozos, kuros trūkst zirga vilkmes cukurbiešu cēlāji, nedrīkst izcēlt cukurbietes ar nepārveidotiem kartupeļu račējiem, kuri pie izcēlšanas noāķel cukurbietēm apakšējo daļu, tā radot ievērojamus ražas zudumus. Kolchozos kā „Boļševiks” un citos, kur mēdz nodarbināt kartupeļu račējus cukurbiešu izcēlšanai, jāizgatavo speciāls lemesītis-izcēlājs, kuru pievieno kartupeļu račējam lemeša vietā.

Lai celtu darba ražīgumu cukurbiešu lapu nogriešanā, ieteicams izgatavot cukurbiešu lapu nogriešanas

nažus statīvā. Minētos nažus ar labiem panākumiem izmantoja kolchozos „Sarkanā zvaigzne”, „Latvijas strēlnieks” un citos.

Lai neaizkavētu cukurbiešu aizvešanu no lauka, līdz novākšanas sākumam jā sakārto transporta līdzekļi, ceļi un tilti.

Lauksaimniecības specialistiem jāizstrādā un valdes sēdēs jāapspriež konkrēts cukurbiešu novākšanas darba plāns un grafiki ar aprēķinu, lai visu cukurbiešu platību novāktu valdības noteiktajos termiņos no 20. septembra — 30. oktobrim, bet pievešanu pieņemšanas punktos pabeigtu līdz 10. novembrim. Vispirms novācamas cukurbietes zemākās, mitrākās vietās.

Kā tad organizē cukurbiešu novākšanu labākie kolchozi, kuri katru gadu laikā novāc visas cukurbietes un nodod pieņemšanas punktus?

Cukurbiešu novācējus sadala grupās. Pirmā grupa ar cukurbiešu cēlāju paceltās bietes izceļ no augsnes un sakrauj kaudzēs. Otrā grupa nodarina lapas un notīra saknes. Trešā grupa transportē bietes uz pieņemšanas punktu.

No augsnes izrautās cukur-

bietes jā sakrauj apaļās kaudzēs ar lapām uz ārpusi. Tā sakrautas cukurbietes pasargātas no saules staru tiešās iedarbības, bet aukstās naktīs — no sasalšanas.

Augsnē nedrīkst atstāt paceltas un neizrautas cukurbietes, tāpat nedrīkst tās notīrīt atstāt kaudzēs neapsegta. Tādos apstākļos notiek pastiprināta mitruma iztvaikošana un sakņu žūšana. Rezultātā rodas 10—15 un vairāk procentu zudumi.

Lai bietes varētu tīrīt arī lietainā laikā, katrā posmā jāizgatavo vairākas pārnesamas nojumes. Nojumu pagatavošanā izmanto dēļu nomalu, jumta papi vai finieri.

Cukurbiešu nodarināšanai jālieto ass nazis. Ar nažu neso pusi no cukurbiešu sakņu rievām iztīra zemi un mazās saknes, bet ar aso pusi nogriež lapas un saknes smaļi. Sakņu smaļi jānogriež tā, lai nogriešanas vietā diametrs nepārsniegtu 1,0 cm (zīmuļa resnumu).

Pagājušā gadā, nepareizi nodarīnot cukurbietes, kolchozos „Boļševiks”, „Padomju Latvija” un citos radās ievērojami ražas zudumi. Lapas jānodarina ar asu nazi, nogriežot malējās lapas pie lapu

pamatnēm un saknes pierī kopā ar palikušām lapām ar taisnu griezienu 2—3 cm diametrā.

Šogad daudzos mūsu rajona kolchozos atsevišķiem kolchozniekiem nodotas novākšanai noteiktas cukurbiešu platības un nosacīta papildapmaksa no iegūtās ražas. Tāpēc ļoti rūpīgi un precīzi jāizdara uzskaitē. Nosūtīt cukurbietes uz pieņemšanas punktu, pavadzīmē noteikti jāuzrāda posma, ja nav posmu, tad brigades numurs un posminieka vai brigadiera uzvārds. Ja nosūtāmā cukurbiešu krava ir no vienas posma dalībnieces kopšanā nodotas platības, tad atzīmē arī viņas uzvārdu.

Precīzi uzskaitot iegūto ražu, būs viegli pareizi norēķināties ar cukurbiešu posma locekļiem un kolchozniekiem, saņemusi pareizu darba samaksu, ar lielu interesi turpmāk piedalīsies cukurbiešu audzēšanā.

Darīnot cukurbietes, lapas sametamas kaudzēs un tūlī jāizņemto skābarības gatavošanai kopā ar salmiem un pelavām, uz 1 t lapām liekot 3 cnt salmus vai pelavas.

A. Sauka,
Kuldīgas MTS agronoms

Sienas avižu apskats

Paredzēts rīkot pilsētas uzņēmumu, iestāžu, organizāciju sienas avižu skati. Lai pārbaudītu, vai sienas avīzes izdod regulāri, cik saturīgas, interesantas un konkrētas ir tajās lietotais materiāls, redakcija kopā ar komjaunatnes rajona komiteju šajās dienās organizēja reidu. Zemāk publicējam daļu reida materiālu.

„Traktorists”

Gandrīz visi Kuldīgas MTS zovus kolchozi novākuši ziemā. Neskatoties uz nelabvēlīgo laiku, daudzos kolchozos strauji nokopjensardīja laukus. Bet, lūk, Kuldīgas MTS sienas avīzē „Traktorists” vēl 3. septembrī „Iepojās” ar ievadrakstu, kura virsraksts: „Vai esam gatavi ražas novākšanai?”. Ievadraksts sākas ar teikumu: „Šinīs dienās sāksies svarīgākais darbu posms lauksaimniecībā — ražas novākšana”.

Kāpēc gan MTS gaiteni šodien atrodas sienas avīzē, kas izdota... 30. jūlijā? Par to pastāstīja ievadrakstam blakus lietotais materiāls „Vēlreiz par to pašu”. Redakcijā sūdzas, ka avīzē iznāk neregulāri, neesot kas raksta, bet nekādu palīdzību nesniedz partijas, komjaunatnes un arodbiedrības organizācijas. Lūk, no šī raksta šīm organizācijām vajadzēja izdot zināmus secinājumus, bet līdz šim viss palicis par vācu. Bet avīzē ir uzraksts, ka „Traktorists” ir Kuldīgas MTS partijas, komjaunatnes un arodbiedrības orgāns. Tas, lūk, aizmirsts.

„Par veselību”

Šāds nosaukums dots Kuldīgas medicīnas darbinieku sienas avīzē, kas novietota rajona slimnīcas sarkanajā stūrī.

Kā tad šīs avīzes redakcijā (redaktore b. Junkure) cīnās par to, lai medicīnas darbinieku kolektīvs tiešām stāvētu darbā un veselības sardze?

Sienas avīzē nav ne numura, ne izdošanas datuma. Ka avīzē iznākusi ļoti sen, liecina tajā lietotais, ļoti liels arodbiedrības biedru sapulces protokols no šā gada 26. jūnija. Protokols kā jau protokols — ļoti neinteresants un uzrakstīts sausā, kancelejskā valodā. Bez protokola šajā avīzē atrodas vēl viens uzsaukums: „Biedri medicīnas darbinieki!” To vis-

pār nevar uzskatīt par rakstu, jo tas ļoti nekonkrēts, vispārējs. Tas arī ir viss, ko sienas avīzē varējies sagatavot medicīnas darbinieku kolektīvs. Bet medicīnas darbinieku saime Kuldīgā ir ļoti plaša, šeit strādā ciloeki ar augstāko un vidējo izglītību. Taču rakstu saturs liecina, ka šie ciloeki savai avīzei neraksta. Un redakcijā, acīm redzot, ar to samierinājusies.

„Sadarbība”

Par Kuldīgas patērētāju biedrību savienības sienas avīzes „Sadarbība”, vecumu vai jaunumu grūti spriest, jo avīzē nav ne numura, ne izdošanas datuma. Vienīgi lozungs „Padomju Latvija mūžos lai dzīvot!” liecina, ka avīzē izdota jūlijā. Ievadraksts vispārējs, nekonkrēts. Līdzīgi ir arī pārējie raksti. Neviens no tiem nav ne vārda, kā strādā patērētāju biedrību savienības kolektīvs, kādi tampašreiz uzdevumi, kā tos veic. Izlasot šās avīzes rakstus, negūst nekādu priekšstatu par kolektīva darbu.

Vai gan avīzes redaktore b. Ronei nav iespējams panākt, lai sienas avīzē iznāktu vismaz reizi mēnesī un atspoguļotu kolektīva darbu un dzīvi?

„Kooperators”

Ari Kuldīgas patērētāju biedrības sienas avīzē „Kooperators” izdota sen — 20. jūlijā. Avīzes saturs, protams, ļoti novecojis. Taču raksti liecina, ka redakcijā (redaktors b. Ozols) var izveidot tiešām saturīgu un interesantu sienas avīzi. Ja vispārējs ir ievadraksts, tad to nevar sacīt par pārējiem. Ekskursijas dalībnieki pastāstījuši, ka viņi pavadījuši interesanti atpūtas dienu, ko redzējuši. Izlasot rakstu par sagādī, uzzinām, ka 1 pusgada plānu sagādnieki veikuši par 250 procentiem, 11 ceturksņa uzdevums izpildīts par 303 procentiem. Labi strādājuši b. Kokins, M. Vansovičs un daudzi citi.

Trūkums tas, ka avīzē nav kritisku materiālu, nav karikatūru.

Reida materiāls liecina, ka lietākā daļa redakcijā strādā pavisām, ka to darbu pietiekami nevada partijas, komjaunatnes un arodbiedrību organizācijas. Gatavojoties sienas avižu skatam, šie trūkumi jānovērš.

V. Kļava, F. Čerpiņš

Arzemju ziņas

Tokio. Trešā starptautiskā konference par atoma un ūdeņraža ieroču aizliegšanu.

Uzņēmumā: Ķīnas Tautas Republikas delegācijas vadītāja vietnieks Džao Pu-čū apskauja atombumbas sprādziena laikā cietušo Nagasaki pilsētas iedzīvotāju.

* Berlīnē notika Vācijas socialistiskās vienības partijas biedru tikšanās ar Rietum-berlīnes socialdemokrātiem un arodbiedrību aktivistiem. Apsprieda aktuālākos politiskos jautājumus, kas izvirzījušies vācu strādnieku šķirai.

* Anglijā vērsās plašumā kustība par kodolieroču izmēģinājumu aizliegšanu. Sakarā ar priekšā stāvošo liberālās partijas gadskārtējo konferenci, kas notiks septembra beigās, 20 šīs partijas vietējo organizāciju pieņēma rezolūcijas, kurās prasā pārtraukt kodolieroču izmēģinājumus.

* Itāļu laikraksts „Unita” ziņo, ka Sicīlijas salā Marianopoles apdzīvotās vietas 400 laukstrādnieku ienēmuši muižu, kas pieder vietējam lielmuižniekam. Laukstrādnieki ievēlējuši komiteju, kas uzstājas ar prasību attiecināt uz ieņemto muižu likumu par agraro reformu.

juma signāli, kas bija raidīti pazudušajam kuģim.

Oktoobra sākumā „Džolta” pacēta enkuru Aplas ostā un ņēma kursu uz Tokelau salām.

Braucienam vajadzēja ilgt ne vairāk par 48 stundām. Uz borta atradās 25 cilvēki. Kuģi komandēja kapteinis Tomass Millers, kas skaitījās par vienu no labākajiem jūrnikiem Klusajā okeanā.

Pēdējo reizi „Džoltu” un tās komandu redzēja 1955. gada 7. oktobrī. No tā laika kuģis pazuda. Glābšanas kuģi un lidmašīnas to meklēja 200 tūkstoši kvadrāt kilometru laukumā. Un tikai 10. novembrī kapteinis Harkness atrada šā nelielā motorkuģa vijņos sūpošos korpusu. No „Tuvalu” steidzīgi nolaida laivu. Tomēr uz „Džoltas” neatrada nevienu dzīvu dvēseli.

Kuģi aizvilka tauvā uz Fidžisalas ostu. Jaunzēlandes ūdenslīdzī rūpīgi izmeklēja kuģa korpusu, bet neatrada nekādus bojājumus. No „Džoltas” bija pazudusi motorlaiva, trīs laivas ar 36 vietām un glābšanas jostas. To pilnīgi būtu pieticis ekipāžai un pasažieriem. Bija papēti navigācijas aparāti, pārtika, saldūdens krājumi un kuģa dokumenti. Tātad kuģis nebija

SPORTS

„Vulkans” — „Dinamo” (Rīga) 1:0

„Vulkana” futbolisti Rīgā otrā ripā meistarbības spēlē tikās ar LPSR 1957. gada kausa izcīņas uzvarētāju — Rīgas „Dinamo” komandu. Šoreiz „Vulkana” futbolisti pielietoja citu spēles taktiku pret „Dinamo” komandu. Un jā-saka, ka tā attaisnojās. Spēles pirmajās minūtēs „Dinamo” aizsargu un vārtsarga nesaprašanās dēļ, vulkanieši gūst vārtus. Spēlēt ļoti grūti, jo līnā sīks lietus, laukums mīksts un slidens, tomēr spēles temps straujš. Daudzsaistošu momentu veidojas kā pie vulkaniešu, tā arī pie dinamiešu vārtiem. Abu komandu aizsardzība spēlē droši, tādēļ visi bīstamie momenti tiek likvidēti un rezultāts līdz puslaika beigām vairs neizmainās.

Otrais puslaiks atkal sākas

H. Freimanis

Ko redzēsīm sporta bazēs

Sestdien pulksten 18 BASB „Daugava” sporta namā Latvijas PSR 1. grupas meistarsacīkstēs basketbolā Kandavas zonas sacensībās Kuldīgas basketbolisti absolvēs savu pirmo spēli. Viņi sacentīsies ar Tukuma pārstāvjem.

Pulksten 15 Kuldīgas—Skruņdas šosejā pie 11 7-gadīgās skolas tiks dots starts rajona meistarsacīkstēs riteņbraukšanā šosejas braucienos.

Svētdien pulksten 10 Kuldīgas pilskalna apkārtnē rajona riteņbraucēju mērosies spēkleim krosa braucienos.

Pulksten 16 BASB „Daugava” stadionā notiks kārtējā Latvijas PSR 1. grupas meistarsacīkšu spēle futbolā. Sacentīsies „Vulkana” un VEF (Rīga) komandas.

LABOJUMS

Mūsu laikraksta šā gada 4. septembra numurā rakstā „Nerūpējas par pilsētas akaistumu” ieviesusies

kļūda. Otrā slejā jālasa... „piemērtas” ar pussapuvušiem baļķiem... un tālāk kā tekstā.

pamestie steigā. Bet kādēļ tad netika dots „SOS” signāls?

Uz šiem jautājumiem atbildēt nav iespējams. Ļaudis pazuduši. Šā noslēpumainā notikuma liecinieku nav.

Jūras eksperti izsaka visdažādākas varbūtības. Inspektors Devids Filips, kuru dēvē par jūras Šerlok Holmsu, uzskata, ka kuģis ir kļuvis par japaņu vai Horņa un Uea salu, kuru iedzīvotājiem slīkta slava, pirātu uzbrukuma upuri.

Harolds Getti, kas skaitās par vienu no izcilākajiem jūras glābšanas dienesta specialistiem, pieņem, ka „Džoltas” ekipāžas locekli un pasažieri ir pratuši motorlaivā un laivās nokļūt līdz kādai no 222 salām vai atolēm Klusā okeana dienvidu daļā, kuri līdz pat šim laikam maz izpētīti.

Šādi notikumi nemaz nav tik reti tajos novados. Var atcerēties gadījumu ar kuģi „Marlboro”. Tas devās ceļā no Jaunzēlandes ostas Litltonas un pazuda. Ilgus gadus par to nebija nekas zināms. Un, lūk, pēc gadsimta ceturksņa kāds būrenieks nejauši sastapa „Marlboro”. Uz tā kļuja atrada 27 skeletus.

Pirms diviem gadiem Klusā okeana dienvidu daļā pazuda precu kuģis „Monika”, kas uzturēja radio sakarus ar gala punkta ostu Numea. Pēkšņi radio sakari pārtrauca. „Monika” ostā nepelnāca. Ilgstoša meklēšana nedeva nekādus rezultātus.

„Džoltas” gadījums var kļūt par jaunu jūras leģendu. Bet, kamēr pār Klusā okeana salām vēl lidos glābšanas lidmašīnas, vēl ir arī cerība atrast avarijas cietušos. „Džoltas” vēsture gaida savu epilogu, kura varbūt nebūs, ja tikai jūra negribēs atklāt vēl vienu savu noslēpumu.

Par šiem noslēpumainajiem jū-

ras notikumiem stāsta poļu žurnāli „Vokrug sveta” un „More”. Sapos laikos līdzīgi gadījumi nodrēja par leģendu, lai radītu leģendu par „Skrejošo holandieci” — kuģi-spoku, kas notiesāts uz mūžīgu klejotanu okeana plašumos. Māģitcīgie jūrnīki uzskatīja, ka satikšanās ar „Skrejošo holandieci” — neizbēgams kuģa bojā ejas vēstnesis.

Tomēr „kuģi-rēgi” var ļoti palpot arī zinātnē.

Avariju cietušie vai komandu pamestie kuģi palīdz noteikt strauju ātrumu un virzienu. Tādēļ kuģiem uzmanīgi seko, to atrašanās vietas atzīmē uz kartes.

Soneris „Fanni Uolston” piemēram, peldēja Atlantijas okeanā trīs gadus un nogāja 8 tūkstošus jūdžu. Pa šo laiku to satika 46 reizes.

Bet, lūk, cits fakts. 1881. gadā ziemeļaustrumos no Novosibirskas salām nogrima jachta „Zanetta”. Pēc trim gadiem dienvidos no Grenlandes tika atrasti priekšmeti no šā kuģa. Tātad arī ledus delfi no Novosibirskas salām caur polāro baseinu uz jūras šaurumu starp Grenlandi un Špicberģenu un tiek iznests Atlantijas okeanā. Fritjofu Nansenu tas ierosināja uz domām izmantot polāro ledus delfi, lai sasniegtu augstus arktiskos platumus un pat Ziemeļpolu.

(No žurnāla „Vokrug sveta”)

Redaktors A. Blūms

Ilmars L a z d a Mārtiņa d., dzim. 1932., g. dzim. Kuldīgas rajona Kabilēs c. slimnīcā, ierosina laulības šķiršanu pret savu sievu L a z d u (pirmst. Abolītis), Austru Jāzema m. — dzim. 1932. g. — dzim. Bauskā, Bauskas restorāna ēdnīcā.

Lietu izskatīs Bauskas rajona tautas tiesa.

«MARIJAS CELESTAS» NOSLĒPUMS

(Nobelgums)

Kuģu apdrošināšanas kompaniju specialisti apgalvoja, ka šāda krava parastos apstākļos ir droša. Tomēr pārkāp augsta gaisa temperatūra var izsaukt mucas eksploziju.

Mēs zinām, ka viena no mucām izrādījās atvērta. Šis fakts nodrēja Lokkartam par pamatu visa tragiskā notikuma atklāšanai.

Jādomā, kāds no jūrnīkiem, sajūtis izgaistošu garaiņu stipru smaržu, ziņoja par to kapteinim. Bet notika tas, ko grūti bija paredzēt: viena no mucām eksplodēja.

Komandu pārņēma panika. Katru minūti varēja eksplodēt visa krava, un kuģi varēja sagraut akaidās. Drudžainā steigā jūrnīki nolaida laivu ūdeni un sāka airēt visiem spēkiem, lai pēc iespējas ātrāk atļietu no brīgas.

Bet katastrofa nenotika. Acīmredzot, uzkrājušies garaiņi izplūda no kravas telpām caur nelielā sprādziena norauto lūkas vāku. Pagāja kāds laiks. Pēkšņi sacīlās brāzmains vējš. Tas piepūta «Marijas Celestas» buras, un briga sāka ātri atkālināties. Ļaudim tā arī neizdevās panākt ku-

ģi. Tad vīļiem nekas cits neatlika kā doties uz tuvumā esošo salu.

Šī sala pazistama ar savām zemūdens klintīm. Domājams, pārslēgotā laiva nevarēja pārkāpt klintīm un tika sadragāta. Ļaudis aizgāja bojā.

„Džoltas” likteņi

Ja jūs domājat, ka tādi noslēpumaini jūras notikumi ir tikai pagājušo gadsimtu privilēģija, jūs maldāties. Tie gadās arī mūsu dienās. Lūk, kas notika Klusajā okeanā 1955. gada rudenī.

... Kuģis „Tuvalu” devās uz Fidži salām. Brauciens tuvojās beigām, gala punkta osta bija jau netālu.

Kapteinis Harkness, vērodams tālskati apvārsni, ieraudzīja pa kreisi no kursa kādu nelielu kuģa siluetu. Savvēlēs uz vienu burtu, tas glēvi šūpojās vijņos. Harkness neticēja mirāžam. Viņš pavēlēja mainīt kursu, un „Tuvalu” plegāja nezināmajam kuģim.

— Tā ir „Džolta”! — izsaucās kapteinis.

Uz kļūda sapulcējās matroži. Viņi bija uztraukti. Gandrīz jau piecas nedēļas eotēri skanēja aicinā-